

Vår saksbehandler: Aina Helen Bredesen
Direkte tlf: 23 30 27 14
E-post: ahb@udir.no

Vår dato: 26.9.2012
Vår referanse: 2011/119
Deres dato:
Deres referanse:



Referat fra SRY-møte 4 – 2012

Dato: 6.9.2012

Sted: Clarion Hotel Gardermoen Airport
--

Tilstede:

SRY

Inger Lise Blyverket, Virke
Kari Hoff Okstad, Spekter
Svein Oppegaard, NHO
Carl E. Rønneberg, NHO
Jorunn Teien Leegaard, KS
Turid Semb, FAD
Kjersti Flåten, KD
Axel Fjeldavli, EO

Tor-Arne Solbakken, LO
Mette Henriksen Aas, LO
Rolf Jørn Karlsen, LO
Astrid Sund, Utdanningsforbundet
Bente Sjøgaard, YS

Observatør

Siv Andersen, SIU

Forfall

Øyvind Sørensen, KS

Utdanningsdirektoratet

Cecilia Lyche
Aina Helen Bredesen

Andre

Dagfinn Hertzberg, KD (til stede på deler av møtet)
Anne Katrine Kaels, KD (til stede på deler av møtet)
Karl Skaar, Udir (til stede på deler av møtet)
Frode Nyhamn (til stede på deler av møtet)

1. Møteinnkalling

Møteinnkallingen ble godkjent uten merknader. Leder orienterte SRY kort om saker siden forrige møte:

- møte mellom ledelsen i Udir og SRY om organisering av sekretariatet ble avholdt 23.8.2012. Dette var et positivt møte, og leder og nestleder opplevde Utdanningsdirektoratet (Udir) som imøtekommende i henhold til innspill til samarbeidet mellom Udir og SRY i SRY-møtene.
- To brev er sendt fra SRY: 1) Ønske om omtale av beredskapsplan for lærlinger i lavkonjunktur til Kunnskapsdepartementet (KD) og 2) brev om arbeidsmåter i SRY og organisering av sekretariatet til Udir.

2. Dagsorden

Leder av SRY orienterte kort om endring av dagsorden som opprinnelig ble satt opp. Årsaken til at saken om samfunnskontrakten er tatt ut er at Udir ikke har mottatt oppdragsbrev fra Kunnskapsdepartementet om saken. Saken settes opp på dagsordenen på nytt når dette har kommet.

Dagsordenen ble godkjent uten merknader.

3. Godkjenning av referatet fra møtet 8. juni 2012

Referatet ble godkjent uten merknader.

4. Saker til behandling

SRY-sak 23-04-2012 Stortingsmelding 2013 om Kunnskapsløftet

Dagfinn Hertzberg og Anne Katrine Kaels fra Kunnskapsdepartementet (KD) orienterte. KD la frem et grovt utkast til disposisjon i tre deler for stortingsmeldingen:

- status for Kunnskapsløftet
- videreutvikling av Kunnskapsløftet
- gjennomføring

Stortingsmeldingen skal etter planen legges frem våren 2013. KD vil invitere SRY til å delta med fire personer i en arbeidsgruppe som kan være med i den videre diskusjonen av følgende temaer: 1) gjennomføringsmodeller og 2) bredden i utdanningsprogrammet. Videre la KD la frem skisse til organisering av arbeidsgruppen som forvaltes av KD. Arbeidsgruppen skal utarbeide en rapport som oversendes KD innen 25. oktober 2012.

Når det gjelder fag- og yrkesopplæringen viser foreløpig funn at dette ikke har blitt styrket etter innføringen av Kunnskapsløftet. Gjennomføringen har heller ikke økt. I stortingsmeldingen vil også hovedmodellen problematiseres, særlig med tanke på at fleksibiliteten i dagens system utnyttes for lite. Det vil også bli diskutert om inngangen til de ni utdanningsprogrammene er for brede, og om det er forskjeller mellom de ulike utdanningsprogrammene.

SRY kommenterte tidsperspektivet og ba om en utvidet frist som sammenfaller med neste SRY-møte. Dette skal KD se videre på. SRY tenker at de kan følge lignende arbeidsform som SRY gjorde under arbeidet med Meld. St.nr. 13 *Utdanning for velferd*. Det ble også stilt spørsmål om hvordan KD ser de skisserte temaene i sammenheng med allerede innkommende innspill og forslag til tiltak SRY kom med under arbeidet med Meld. St.nr. 13 *Utdanning for velferd*.

Til slutt kommenterte SRY at de behøver grunnlagsdokumenter å jobbe ut i fra, slik som sammendrag av forskningsrapportene fra evalueringen av Kunnskapsløftet og innspill de faglige rådene har kommet med til arbeidet med stortingsmeldingen.

Inger Lise Blyverket fra Virke presenterte utfordringer og synspunkter fra Virke. Virkes representant presenterte tall som viste sysselsettingen, også inkludert antall lærlinger i varehandelen i dag. Innenfor industri og bygg er lærlingordningen godt forankret, og der er også de fleste læreplassene. I varehandelen er det andre utfordringer som også må møtes, eksempelvis foregår det opplæring internt i virksomhetene som ikke er en del av fagopplæringen. Spørsmålet er om den gode internopplæringen kan integreres i fag- og yrkesopplæringen med utgangspunkt i at fagopplæringen skal kunne tilpasse alle deler av arbeidsmarkedet. Virkes representant ønsker at SRY diskuterer blant annet behov for fleksible opplæringsløp, vekslingsmodeller, og profesjonalisering av lærere og instruktører.

SRY diskuterte hva slag kompetanse arbeidslivet ønsker, og om det er behov for bredere utdanning for å kunne være fleksibel og tilpasningsdyktig i arbeidslivet. Det var også delte meninger om hvorvidt fullført videregående opplæring bør være et minimumsnivå alle bør løftets opp til. SRY bør ha en diskusjon om fagbrev også som prinsipp da det er store nivåforskjeller mellom de ulike fagbrevene. Det vil også være en gruppe mennesker som aldri vil komme opp til et nivå der de kan avlegge fagbrev, og det bør diskuteres hvordan disse kan passe inn i opplæringssystemet.

Det ble også snakket om viktigheten av å ha med seg arbeidsgiveren i et system med fleksible modeller. Videre bør opplæringsmodellene være fleksible, og det er viktig å tenke på omtalen av hovedmodellen som en 2+2-modell der dette beskriver antall år med opplæring i henholdsvis skole og bedrift, og ikke som en fastsatt struktur. Det er muligheter for fleksibilitet innenfor dagens hovedmodell for opplæring, men vi kjenner ikke godt nok til årsakene til at fylkeskommunene ikke benytter seg av denne muligheten i større grad.

SRY påpekte også behovet for å knytte opplæringen i skole og bedrift sammen, og at dette er en stor utfordring for ungdom. Til slutt diskuterte SRY om voksenopplæring bør tas ut av dette meldingsarbeidet, og at KD heller bør skrive en egen stortingsmelding om voksenopplæring.

Vedtak:

- *SRY ber om at KD kommer tilbake med en ny tidsfrist for innlevering av arbeidsgruppens rapport som tar hensyn til dato for neste SRY-møte.*
- *SRY ber om en klarere og spissere bestilling til SRY. Temaene som arbeidsgruppen skal diskutere vil være 1) gjennomføringsmodeller og 2) bredden i utdanningsprogrammene*
- *Det opprettes kun én arbeidsgruppe der SRY stiller med fire representanter fra henholdsvis LO, NHO og Utdanningsforbundet. Spekter og Virke blir sammen enige om hvem de fremmer.*

SRY-sak 24-04-2012 Opprettelse av arbeidsgrupper i SRY

Leder av SRY innledet kort om saken. SRY diskuterte hvordan arbeidsgrupper som ikke består av SRY-medlemmer skal forholde seg til SRY. SRY kom frem til at arbeidsgruppemedlemmer må orientere SRY på lik linje som en arbeidsgruppe bestående av medlemmer av SRY. Det ble problematisert om deltakere i arbeidsgrupper som ikke er medlemmer av SRY har nok kjennskap til sakene og om de burde delta i SRY-møtene.

Vedtak:

- *SRY vurderer ut i fra innholdet i de respektive sakene deltakelse i arbeidsgrupper SRY oppretter.*
- *Det er formålstjenlig at personer som fremmes til å sitte i en arbeidsgruppe som SRY nedsetter fremmes på bakgrunn av den kompetansen personen innehar, og ikke ut i fra hvorvidt personen er medlem av SRY.*

SRY-sak 25-04-2012 Oppnevning av arbeidsgruppe for samarbeid med nærings- og arbeidsliv i internasjonalisering i fag- og yrkesopplæring

Cecilia Lyche fra Udir innledet. Dette er en oppfølging fra SRY-møtet 3.11.2011 om behovet for en overordnet strategisk tilnærming til internasjonalt samarbeid i fag- og yrkesopplæringen.

SRY stilte spørsmål om hvordan de faglige rådene og SIU er tenkt inn i dette arbeidet. SRY ønsker å inkludere de faglige rådene selv om det internasjonale perspektivet påvirker rådene i varierende grad. Det er også hensiktsmessig at SIU kan bidra inn i arbeidsgruppen, men en del av det internasjonale samarbeidet ligger ikke kun i SIU. Det er behov for at arbeidsgruppen kan komme frem til en prioritering og bedre forankre internasjonalisering i fag- og yrkesopplæringen. SRY gikk inn for det foreslåtte vedtaket med den endringen at faglige råd blir inkludert.

Vedtak:

- *SRY nedsetter en arbeidsgruppe som skal vurdere hvordan SRY og faglige råd kan involveres i arbeid med internasjonale spørsmål i fag- og yrkesopplæring.*
- *Arbeidsgruppen består av fire representanter fra henholdsvis Utdanningsforbundet, Virke, LO og NHO.*

SRY-sak 26-04-2012 Retningslinjer for opprettelse av nye lærefag. Forslag fra arbeidsgruppe nedsatt av SRY

Astrid Sund, leder av arbeidsgruppen, innledet om saken. Årsaken til at det har kommet et endringsforslag er at saksgangen og prosedyrer for opprettelse av nye lærefag ikke var synlig nok i dagens retningslinjer. Arbeidsgruppen har derfor foreslått en tekstendring med to nye avsnitt for å synliggjøre dette og beskrive hvordan andre enn tariffparter kan søke om opprettelse av nye lærefag.

SRY diskuterte hvorvidt det i det nye avsnittet (nytt punkt 3.7.1) som blir foreslått skal stå at saker kun blir forelagt for SRY dersom det faglige rådet anbefaler søknaden. Det ble også diskutert hvordan SRY skal involveres i tilfeller der det faglige rådet ikke støtter en slik søknad, og om SRY skal kunne overprøve det enkelte faglige råds anbefaling.

SRY kom frem til at tekstforslaget endres til at det henvises til *Retningslinjene for partssamarbeidet mellom Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY), de faglige rådene og Utdanningsdirektoratet*. Det er Utdanningsdirektoratet som skriver anbefalinger til KD og sørger for en riktig saksgang gjennom de faglige rådene og SRY. Det er også utarbeidet nye mandat for SRY og de faglige rådene som må følges. Dette beskriver arbeidsoppgavene og skillelinjene mellom SRY og faglige råd.

Nytt tekstforslag i første avsnitt i punkt 3.7.1:

SAMARBEIDSRÅDET FOR YRKESOPPLÆRING

Schweigaards gate 15 B, Postboks 9359 Grønland, 0135 Oslo, telefon: +47 23 30 12 00

e-post: post@utdanningsdirektoratet.no, internett <http://www.udir.no/Spesielt-for/Fag-og-yrkesopplaring/Faglige-rad/>

Søknad om å opprette et nytt lærefag sendes til Utdanningsdirektoratet. Når Utdanningsdirektoratet anser at søknaden tilfredsstillende kravene i retningslinjene, blir den forelagt det faglige rådet som har ansvar for arbeidsområdet. I tilfeller der det er uklart eller konflikt om hvilket faglig råd som har ansvaret for det foreslåtte faget, skal det forelegges SRY. Søknad om nytt lærefag behandles av Utdanningsdirektoratet, SRY og de faglige rådene i henhold til beskrivelsen i Retningslinjene for samarbeidet mellom Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY), de faglige rådene og Utdanningsdirektoratet. Søknaden vil etter behandling i Utdanningsdirektoratet bli sendt på offentlig høring. Kunnskapsdepartementet tar den endelige avgjørelsen om faget skal opprettes.

Vedtak:

- SRY slutter seg til forslaget fra arbeidsgruppen med de endringer som fremkom i møtet.

5. Orienteringssaker

NKVS FY

Karl Skaar presenterte status i arbeidet med nasjonalt kvalitetsvurderingssystem. SRY takket for presentasjonen, og kommenterte at de savnet et mål tilhørende bedriften og en beskrivelse av hvordan dette kan måles. I tillegg ønsker SRY informasjon om hvordan det kan måles mismatch mellom antall ledige stillinger og personer som får jobb, eller går over til andre sektorer. SRY foreslo at dette kan eksempelvis gjøres gjennom en bedriftsundersøkelse for å høre om bedriften har fått den arbeidskraften de trenger.

Frode Nyhamn presenterte revidering av lærlingundersøkelsen, og SRY ønsker gjerne å få funn fra lærlingundersøkelsen til diskusjon i SRY-møtene når dette foreligger. Det ble også etterlyst bedriftenes fokus og motivasjon, og om det er en mulig å speile bedriften behov i undersøkelse annet enn gjennom instruktørundersøkelsen.

Oppsummering av arbeidet med innspill fra byggebransjen om endringsforslag til organiseringen av opplæringen

Cecilia Lyche ved Udir orienterte kort om Udirs videre behandling av saken. Det kom ikke et entydig svar fra Fafo-rapporten som ble presentert for SRY i forrige SRY-møte, og det er her Udir nå står. En vekslingsmodell kan være løsning på noen av utfordringene som er skissert. Det vil være naturlig å ta diskusjonen om vekslingsmodell inn i arbeidet med den kommende stortingsmelding om Kunnskapsløftet.

6. Eventuelt

- Ledelsen av SRY har vært i kontakt med KD om Nærings- og handelsdepartementet kan få observatør i SRY. SRY er positive til dette, og KD vil oppnevne observatører.
- [Høring – forskrift om rammeplaner for lærerutdanningene for trinn 8-13](#) ved Kunnskapsdepartementet. Frist er 30.11.2012. Det foreslås en del endringer som gjelder yrkesfaglærere, og det er fint med gode innspill fra organisasjonene.

7. Dagsorden for neste SRY-møte

- Samfunnskontrakten
- Stortingsmeldingen om Kunnskapsløftet
- [System for analyse og formidling av kompetanseframskrivninger av Vox](#)
- Orientering fra Udir om prosjektet Nye statistikkssystemer

Frist for å komme med innspill til saker til neste SRY-møte (1.11.2012) er 1.10.2012.

SRY diskuterte også andre saker som er aktuelle å ta opp i SRY:

- Invitere Innovasjon Norge til et møte
- Diskusjon om verdsetting av fag- og yrkesopplæringen
- Andre temaer til stortingsmeldingen: fleksible overganger til fagskole og høyere utdanning, livslang læring. Dette kan være innledning til diskusjon i neste møte.